

Η ΔΙΚΑΙΪΚΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΥΠ' ΑΡ.
267/2016 ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ζαβρακλής Χρήστος του Χαράλαμπου, Νομικός Σύμβουλος Συλλόγου
Διπλωματούχων Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών Βορείου Ελλάδος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Η νομική θεμελίωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Διπλωματούχων Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών:
 - **Κύρια διένεξη των ΑΤΜ** και ετέρων επαγγελματικών ομάδων, οι οποίες διεκδικούν μερίδιο από το εργασιακό αντικείμενό τους, με αποτέλεσμα:
 - **Εν τοις πράγμασι περιορισμός** επαγγελματικού πεδίου
 - **Διασάλευση** εγκυρότητας και αξιοπιστίας των συναλλαγών

Η ΣτΕ 267/2016

- **Αποκρυστάλλωση** θεσμικού πλαισίου δικαιωμάτων των ΑΤΜ
- **Σημείο αναφοράς** με ερμηνευτικά προσκόμματα, εξαιτίας πρακτικών συνήθων στις συναλλαγές, όταν υπερβαίνουν τα όρια μεταξύ της επαγγελματικής φερεγγυότητας και της ευκαιριακής ανάληψης καθηκόντων
- **Δεκτή η παρέμβαση του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας** προς υποστήριξη των συμφερόντων των μελών του, διπλωματούχων Πολιτικών Μηχανικών και Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών αποφοίτων Α.Ε.Ι., υπέρ της νομιμότητας Πράξης Προϊστάμενου Πολεοδομίας με την οποία επεστράφη φάκελος οικοδομικής άδειας, τον οποίο είχε υποβάλει, για λογαριασμό πελάτη του, πτυχιούχος μηχανικός Τεχνολογικής Εκπαίδευσης του Τμήματος Πολιτικών Δομικών Έργων της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών Τ.Ε.Ι.
- **Μη αναλογική εφαρμογή** των διατάξεων που ισχύουν για τους πτυχιούχους στις ίδιες ειδικότητες των παλαιότερων σχολών της ανώτερης τεχνικής εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε., Κ.Α.Τ.Ε.Ε., Σχολών Υπομηχανικών), έτσι ώστε οι πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι. να μπορούν να ασκούν «κάθε» επαγγελματικό δικαίωμα που ασκούν και οι πτυχιούχοι των αντίστοιχων ειδικοτήτων των σχολών αυτών, μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων προεδρικών διαταγμάτων από το αρμόδιο υπουργείο.

ΝΣΚ Γνωμοδότηση 451/2010

- **Απαιτείται πάντοτε** η έκδοση προεδρικού διατάγματος προκειμένου να καθοριστούν τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων των Τ.Ε.Ι
- **Επιβάλλεται** η προώθηση της έκδοσης προεδρικού διατάγματος
- **Εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 1 του Π. Δ/τος 318/1994**, στην οποία ορίζεται ότι οι ως άνω πτυχιούχοι, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις τους, ασχολούνται είτε αυτοδύναμα, είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες, στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα με τη μελέτη, έρευνα και εφαρμογή της τεχνολογίας πάνω σε σύγχρονους και ειδικούς τομείς έργων και εργασιών της ειδικότητας τους
- **Ατελής ρύθμιση**, καθόσον δεν προσδιορίζει κατά τρόπο ειδικό και συγκεκριμένο τα εμπύπτοντα στα επαγγελματικά δικαιώματά τους ειδικότερα αντικείμενα και δραστηριότητες όπως το είδος των μελετών τις οποίες οι πτυχιούχοι των ΤΕΙ έχουν δικαίωμα να εκπονούν και να επιβλέπουν είτε ως μεμονωμένοι τεχνικοί είτε ως μέλη μελετητικού γραφείου κλπ.

Τα προσωρινά επαγγελματικά δικαιώματα:

A. Δεν απονέμονται ad hoc, σε κάθε, δηλαδή, συγκεκριμένη ατομική περίπτωση, αλλά μόνο κανονιστικώς

B. Προηγείται της κανονιστικής ρυθμίσεως βεβαίωση του αρμοδίου επιστημονικού οργάνου ότι τα χορηγούμενα για μια μεταβατική περίοδο δικαιώματα διενέργειας επαγγελματικών πράξεων τελούν σε αντιστοιχία με τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις

Γ. Οι εν λόγω πτυχιούχοι των Τ.Ε.Ι. πρέπει να έχουν πράγματι αποκομίσει από τις σπουδές τους προσθέτοντας ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα στον τομέα της μελέτης, επίβλεψης και κατασκευής δομικών έργων, ιδιωτικών ή δημόσιων, συνάπτονται, εξ αντικειμένου, με τη δημόσια ασφάλεια και υγεία και ως εκ τούτου δεν νοείται αναλογική έστω και μεταβατική εφαρμογή, χωρίς προηγούμενο έλεγχο του γνωστικού πεδίου.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

- **Πλήρης ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων**, όπως Πολεοδομιών και Τεχνικών Υπηρεσιών, από ΕΚΧΑ ΑΕ, η οποία με ανακοίνωσή της στις 07/10/2016 ενημέρωσε τα Κτηματολογικά Γραφεία να ελέγχουν τα προσκομιζόμενα τοπογραφικά διαγράμματα, ώστε να πληρούν τα κριτήρια της ανωτέρω απόφασης, επαναφέροντας σε ισχύ την υπ' αρ. 1020517/07.07.2010 οδηγία για τους περιορισμούς υπογραφής των εξαρτημένων τοπογραφικών διαγραμμάτων και των διαγραμμάτων γεωμετρικών
- **Μη ανταπόκριση** πληθώρας Υπηρεσιών στην απαγόρευση υποβολής τοπογραφικών διαγραμμάτων από ειδικότητες πέραν των όσων προβλέπονται στην απόφαση
- **Παράκαμψη απόφασης**, συνεχίζοντας τοιουτοτρόπως να διαιωνίζει την ακριβώς αντίθετη επαγγελματική συμπεριφορά από αυτήν που αποτέλεσε αντικείμενο δικαστικής κρίσης
- **Εγκύκλιος Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, περί αποδοχής όλων των τοπογραφικών διαγραμμάτων**, ανεξαρτήτως της ειδικότητας του μηχανικού που τα έχει εκπονήσει, όπως πράττει και η ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΤΕΕ, μέχρι την έκδοση σχετικής απόφασης που να συγκεκριμενοποιεί τα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών, ή μέχρι την αποστολή σχετικού εγγράφου από το ΤΕΕ, που να απαριθμεί τους μηχανικούς που, κατ' αυτό, δικαιούνται να υπογράψουν τοπογραφικά διαγράμματα.
- **Άμεση κινητοποίηση των Συλλόγων των Τοπογράφων**, απαιτώντας διόρθωση ή άλλως ακύρωση των πράξεων που έπασχαν νομιμότητας, δράση η οποία τις περισσότερες φορές βρήκε ανταπόκριση με τη συμμόρφωση των Υπηρεσιών και τη διευθέτηση των πλημμελειών και το μείζον ζήτημα της υποχρέωσης συμμόρφωσης της διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις.

Η έκταση της υποχρέωσης συμμόρφωσης της διοίκησης στο ακυρωτικό αποτέλεσμα δικαστικών αποφάσεων

- **Υποχρέωση διοικητικών αρχών** προς συμμόρφωση με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του ΣτΕ ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό
- **N. 3068/2002:** Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων.
- **ΝΣΚ:** Υποχρέωση της Διοίκησης να συμμορφώνεται απροφασίστως και χωρίς οποιαδήποτε καθυστέρηση στις αποφάσεις των δικαστηρίων (ΓΝΜ ΝΣΚ 130/2012, 137/2012, 154/2012)
- **Συμβούλιο της Επικρατείας:** Η συμμόρφωση της διοικήσεως προς τις ακυρωτικές αποφάσεις πρέπει, να είναι πλήρης και, κατά το δυνατόν, άμεση, υπό την έννοια ότι μετά την δημοσίευση της αποφάσεως η αρμόδια αρχή οφείλει να προβαίνει σε κάθε ενέργεια που είναι απαραίτητη για την υλοποίηση του ακυρωτικού αποτελέσματος και δεν δύναται να αδρανή επικαλούμενη λόγους οι οποίοι δεν εδράζονται σε συνταγματικές διατάξεις, διότι άλλως αναιρείται ο σκοπός της θεσπίσεως της διατάξεως του άρθρου 95 παρ. 5 του Συντάγματος (ΣτΕ 1995, 1518/2014, 2559/2011, 677/2010, 2557/2006, 3191/2005 και 21/2008, 43/2010 αποφάσεις του Συμβουλίου του άρθρου 2 του Ν. 3068/2002).

Υποχρέωση συμμόρφωσης και δεδικασμένο

- Διακρίνονται **μεν** αλλά ταυτόχρονα τελούν σε εσωτερική συνάφεια μεταξύ τους
 - Η **έννοια της συμμόρφωσης** είναι ευρύτερη από αυτήν της εκτέλεσης, καθώς **συμμόρφωση** νοείται και δύναται να προκύπτει από το **όλο περιεχόμενο** της δικαστικής απόφασης, ιδίως τις αιτιολογίες της, ενώ η **εκτέλεση** αφορά το **συγκεκριμένο διατακτικό** της απόφασης.
 - Το κριθέν ζήτημα εξοπλίζεται **με ισχύ δεδικασμένου** και προς την οποία πρέπει να συμμορφωθεί η Διοίκηση.
 - Η **εξωδικαστική ενέργεια του δεδικασμένου**, όπως καλείται η υποχρέωση της Διοίκησης προς συμμόρφωση στην ακυρωτική δικαστική απόφαση, έχει δύο εκδηλώσεις:
 - **Αποθετική συμμόρφωση:** Η υποχρέωση αποχής από κάθε ενέργεια αντίθετη προς τα κριθέντα με την απόφαση
- A)** Απαγόρευση εκτέλεσης υλικώς ή νομικώς της ακυρωθείσας πράξης
- B)** Απαγόρευση έκδοσης, εφαρμογής ή εκτέλεσης νέων πράξεων που στηρίζονται ή αναφέρονται στην ακυρωθείσα [ΣτΕ 965/1991].
- Γ)** Απαγόρευση έκδοσης πράξης όμοιας με την ακυρωθείσα

Θετική συμμόρφωση της διοίκησης:

Υποχρέωση να προβαίνει σε κάθε ενέργεια που επιτάσσει η απόφαση, ώστε να αποκατασταθεί η διαταραχθείσα νομιμότητα.

- **Στενή σύνδεση** με την ουσιαστική ενέργεια του ακυρωτικού αποτελέσματος
- **Υποχρέωση περαιτέρω** να προβεί στις απαραίτητες πράξεις ή παραλείψεις, που θα αποκαταστήσουν τη νομική κατάσταση, σύμφωνα προς το ακυρωτικό αποτέλεσμα
- **Απαιτείται επιπλέον και θετική ενέργεια ή αποχή** από ενέργεια της διοίκησης, η οποία να είναι σύμφωνη με το περιεχόμενο και εκτελεστική της ακυρωτικής απόφασης.

ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ρητή άρνηση: Ενσυνείδητη παράκαμψη δικαστικής απόφασης

Αδιαφορία: Διαρκής αδράνεια της Διοίκησης

Μη προσήκουσα συμμόρφωση: Καταστρατήγηση διατακτικού – Άγνοια χειρισμού

Κωλυσιεργία: Περιθώρια σχετικά με την ερμηνεία, την εκτέλεση και την αφομοίωση της δικαστικής απόφασης αμφισβητώντας με τον τρόπο αυτό την άνευ ετέρου υπαγωγή της στη δικαστική κρίση

Αίτια της μη συμμόρφωσης

Νομικοί λόγοι

Εσφαλμένη ερμηνεία ή εφαρμογή του νόμου.

Οργανωτικές και λειτουργικές αδυναμίες

Άρνηση λόγω οργανωτικών και λειτουργικών αδυναμιών είτε της αρμόδιας υπηρεσίας, είτε του γενικότερου διοικητικού περιβάλλοντος.

Σκοπιμότητες

Σύγκρουση με συμφέροντα ιδιωτών ή κοινωνικών ομάδων - Η διαπλοκή οικονομικών, συντεχνιακών ή τοπικών σκοπιμοτήτων με την άσκηση δημόσιας εξουσίας οδηγεί σε πολλές περιπτώσεις στην επιλεκτική εφαρμογή δικαστικών αποφάσεων προκειμένου να μη θιγούν παγιωμένα συμφέροντα έναντι των οποίων η διοίκηση κείται ευμενέστερα απ' ό,τι επιβάλλει το διατακτικό των αποφάσεων.

Μεροληψία

Προσβολή ιδιωτικών συμφερόντων τα οποία η διοίκηση προστατεύει κατά τρόπο επιλεκτικό και παράνομο - «Διευκολύνεται» η αδράνεια της διοίκησης προσποιούμενη ότι δεν αντιλαμβάνεται το νόημα τέτοιων ρυθμίσεων

Πολιτικό κόστος

Κρίση σε συνάρτηση με το πολιτικό κόστος ή το πολιτικό κέρδος

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΣτΕ: Κρίση υπέρ του δικαιώματος της επαγγελματικής ομάδας των Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών να ασκούν το επάγγελμά τους απρόσκοπτα σύμφωνα με τις επαγγελματικές και επιστημονικές δεξιότητες που απέκτησαν κατά την εκπαίδευση τους, λαμβάνοντας σαφή θέση στο ζήτημα της ασφάλειας των συναλλαγών με βάση πάντα την κείμενη νομοθεσία και τις ισχύουσες κατά τον χρόνο της έκδοσης της απόφασης διατάξεις.

Διοίκηση: Κατά περίπτωση αντιμετώπιση της υπό εξέταση ακυρωτικής απόφασης – Προφανής η αδυναμία συμμόρφωσης των Υπηρεσιών

Φορείς: Διχασμένη ανταπόκριση λόγω σύγκρουσης της νέας νομικής κατάστασης με τις πρακτικές του παρελθόντος

Νομολογία: Απόφαση 1363/2016 Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Καβάλας – Τάση προς παγίωση της κρίσης του ΣτΕ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ